

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 178-1892)

Originalt emne

Aldersdomsunderstøttelse

Aldersdomsunderstøttelse/Asyl for aldersdomsunderstøttede

Fattigvæsen

Fattigvæsen/Enke- og Legatboliger

Gader

Gader/Fortove

Havnen

Havnen/Havnen i Almindelighed

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 13. oktober 1892](#)
- 2) [Byrådsmødet den 15. december 1892](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 13. oktober 1892 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 178-1892)

1. I Henhold til den til Udvalget for Aldersdomsunderstøttelse i Mødet den 25de August udgaaede Opfordring indkom der i Mødet den 6te d. M. fra dette Udvalg følgende Indstilling af 21de Septbr. d. A. med Bilag angaaende Indretningen af et Aldersdomsasil i den Burlundske Skrivelse paa Graven:

"Efter at der af Indenrigsministeriet er givet Tilladelse til, at Bagbygningen ved den Burlundske Stiftelse paa Graven benyttes som Asyl for Alderdomsstøttelse tillader Udvalget sig i henhold til det ærede Byraads Skrivelse af 26de f. M. at fremkomme med følgende:

I Bygningen findes 10 Stuer i hver Etage foruden 2 Gavlværelser paa 1ste Sal. Stuerne indeholde hver 1056 Kubikfod, og de ville altsaa hver kunne afgive Plads for tvende Personer, eller i alt til 44 Personer; men desuden findes der 10 Køkkener til Brug for de Lejligheder. Under Forudsætning af, at Beboerne - som nedenfor vil blive foreslaaet - skulle have fuld Forplejning, haves der ingen Brug for disse, tilmed da der findes Kogekakkelovne i Stuerne; men man mener dog, at disse Køkkener, der hver kun indeholder 408 Kubikfod, indtil videre bør forblive uforandrede.

Udvalget maa anse det for heldigt, i hvert Fald indtil videre, at alle indlagte Personer nyde samme Behandling, og ser man da ikke rettere end, at denne - da i det mindste nogle paa Grund af deres Tilstand maa gives fuld forplejning - maa gaa ud derpaa; men det vil i saa Fald blive nødvendigt, at der ansættes et par Ægtefolk samt en Pige, idet det foruden Madlavning og Rengjøring m. m. - i mange Tilfælde ligefrem vil blive fornødent at assistere Beboerne ved Spisning og Senges Redning m. v. ; det maa jo nemlig erindres, at Asylets Beboere som Regel ville være hjælpeløse Personer, samt at der bortset herfra ikke vil kunne paalægges dem noget egentlig Arbejde.

Denne Forplejning bør formentlig ske paa den Maade, at Kommunen for egen Regning indkøber Viktualierne, som Økonomen derefter anværende overensstemmelse med det ev. Spisereglement, og hvorover daglig føres Bog, saavel over det indkom medgaaede.

En Vadskehjælper, der antages at kunne benyttes, som den er, forefindes; men der maa under nævnte Forudsætning indrettes et Køkken med Spisekammer. Dette har Udvalget tænkt sig indrettet i Kjælderen i den østlige del mod Gaarden. foruden Omlægning af Gulv, Indretning af Ildsted, vil der være at tilvejebringe Indgang ved Trappenedgangen, ligesom der maa indsættes større Vinduer.

Af andre Forandringer anføres, at Mænd og Kvinder bortset fra Ægtefolk, maa kunne afsondres, maa der anbringes en Dør i en af Gangene. For den eventuelle Pige maa der indrettes et Kammer; men hun kan dog overlades en af Stuerne, indtil det viser sig, hvor stor Belægningen bliver. Gaardens Adskillelse har Udvalget sig ved et Plankeværk, 3 ½ Al. højt, med Port i begge Ender, saa at det ikke er helt udelukket, at der kan føres rundt med Vogn; Fejeskarnsbeholdere maa andrages, hvilket kan ske ved Siden af Retiraderne.

Indlæg af Vand i Køkkenet maa finde Sted; forøvrigt er der indlagt Vand, men vil man dog ikke lade ubemærket, at Beboerne i Forhuset hidtil have hentet Vand ved Bagbygningen, saa at Plankeværkets Anbringelse vil medføre, at der maa anbringes en Vandhane ved Forhuset.

Man lader følge:

1. Forslag fra Bygningsinspektøren over Udgifterne ved Byggeforandringerne og Opførelsen af Plankeværket, anslaaede til 1190 Kr.

Ved dette skal man bemærke, at man mulig i Stedet for den murede Skarnkasse vil anskaffe et par Fejeskarnsbeholdere af metal, ligesom at det rimeligvis vil være tilstaaekkeligt, at den ene Gang deles.

Det anføres tillige her, at det vil blive nødvendigt at anskaffe forskelligt Inventar, særlig til Køkkenet, og vil der dertil vel medgaa ca. 150 Kr.

2. Et Forslag til et Spisereglement ledsaget af en Beregning over, hvad dettes Gennemførelse antages at ville koste. Derefter vil Forplejningen, indbefattet en ugentlig konstant Sum til hver af beboerne af 25 Øre, blive i Gennemsnit pr. Dag 35 Øre, eller for Aaret ca. 130 Kroner; men naar Spørgsmaalet er om, hvilken Sum vedkommende vil koste Kommunen, bliver hertil at lægge Andel af Lønnen til Økonom med Husstand, Udgifterne til Brændsel, Lys, Vadsk, Klæder, Inventarium og Bygning m. v.

3. Forslag til et Ordensreglement.

Idet man bemærker, at man vedrørende Stilling som Økonom samtidig hermed fremkommer med særlig Indstilling skal man herefter tillade at andrage om det ærede Byraads Samtykke til, at Asylets Benyttelse indtil videre bliver paa den foreslaaede Maade med fuld Forplejning, at de nødven= =dige Byggeforetagender finder sted, at det fornødne Inventarium anskaffes, ligesom at Ordens= og Spisereglement, hvis samme finder Raadets Bifald, foranstaltes indsendt til Ministeriet Approbation.

En Skrivelse fra Fattigudvalget følger."

Sagen blev efter at være forhandlet udsat til nærværende Møde, i hvilket foranstaaende Indstilling blev tiltraadt, dog saaledes at der tillige skal indrettes en Sygestue i Asylet. -

Det blandt Bilagene værende Spisereglement, hvorpaa det ikke fandtes nødvendigt at indhente ministeriel Approbation, blev ligeledes vedtaget tillige med et Ordensreglement,

som Udvalget ogsaa havde fremsendt, dette sidste dog med enkelte af Formanden foreslaaede Ændringer, hvorefter det under 17de Oktober blev indsendt til Indenrigsministeriet som i følgende Skrivelse til Amtet af 30te Decbr. f. A. har approberet samme:

"I det med Amtets Skrivelse af 28de Oktober d. m. modtagne Andragende har Aarhus Byraad forelagt Ministeriet et Reglement for det Asyl for Alderdomsunderstøttelse, der er indberettet i en paa den Burlundske Stiftelses Grund i Kjøbstaden opført Bagbygning.

I denne Anledning skulde man til Efterretning og videre fornøden Bekendtgørelse tjenstligt melde, at Indenrigsministerieet intet finder mod det ommeldte Reglement at erindre, dog at der i § 4 Pkt. 2 efter Ordene "blive bespiste" indsættes, "med god og forsvarlig Kost i Tilstrækkelig Mængde".

Man skal derhos henstille, at der i Reglementet optages en Bestemmelse om, at der efter Alderdomsunderstøttelsesudvalgets Skøn til de i Asylet indlagt Personer skal kunne udbetales et ringe ugentligt eller maanedligt Pengebeløb til smaa fornødenheder

I Overensstemmelse med Byraadets Indstilling meddeler Ministeriet herved Samtykke til, at den foreslaaet Takst for Opholdet paa Asylet af 70 Øre om Dagen for hver Person lægges til Grund for Købstadskommunens Krav paa Refusion fra Statskassen og andre Kommuner, jfr. Lov Nr. 69 af 9de April 1891 §§ 7 og 9".

Asylet blev derefter taget i Brug den 15de Januar 1893.

Saa vel Spise= som Ordensreglement ere optagne i Tillægget.

Uddrag fra byrådsmødet den 15. december 1892 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 178-1892)

Under 14de Juni d. A. indkom der til Byraadet et Andragende fra Kjøbmændene G. Beck og H. Lassen samt Fæstemand Bëtack, hvori det meddeltes, at der paa et den 3dje f. M. afholdt, af Husejere paa Søndergade sammenkaldt Møde vedtoges at arbejde hen til at faa Fortovene paa Søndergade fra Skt. Klemensbro til Østergade belagte med Asfalt, i hvilken Anledning der nedsattes et af Andragerne bestaaende Udvalg for at træde i Forbindelse med Byraadet i det Øjemed af søge Sagen ordnet.

I Henhold hertil havde nævnte Andragere anholdt om, at Fortovet paa begge Sider af Gaden maatte blive belagt med Asfalt fra Hussiden til Rendestenen og der afsluttet med en Kantsten, alt uden Udgift for Grundejerne, til Støtte for hvilken Begjæring Andragerne i det væsentlige anføre, dels at det i Fortovene nu henliggende Matreiale ved Optagelsen vil komme kommunen til gode, og dels at Grundejerne formentlig have et ældre Krav paa Kommunen fra den Tid Kloaken i Gaden blev nedlagt, idet hele Udgiften ved dette Arbejde skal være betalt af Grundejerne, uagtet det var lovet dem, at Kommunen vilde deltage med Halvdelen i Udgiften. -

I sin over dette Andragende afgivne Erklæring af 29de Juli d. A. havde Brolægningsudvalget udtalt, at uagtet det vilde være ønskeligt om en saa stærkt befærdet Gade som Søndergade blev forsynet med asfalterede Fortove, er der dog formentlig ikke Anledning til at bebyrde Budgettet med noget større Beløb i denne anledning, da Forholdene ikke ere saa slette, at en Ombrolægning findes nødvendig for Tiden. Imidlertid havde Udvalget dog ladet foretage Overslag over Omkostningerne ved den af Grundejerne attraaede Foranstaltning, hvorefter disse ville udgjøre 5500 Kr. eller 10 Kr. for hver løbende Alen Facade, og da Udvalget, som bemærket, ansaa Asfalteringen af disse fortove for at være en baade for Byen og Husejerne heldig Foranstaltning, havde det derfor anbefalet, at Byen heraf udreder et Tilskud af 3 Kr. pr. løbende Alen Fasade, saafremt Grundejerne ville betale de resterende 7 Kr. pr. Alen. Idet Udvalget derhos i øvrigt i sin Erklæring imødegik forskellige af de i Andragendet fremsatte Betragtninger angaaende Grundejernes stilling til denne Sag, bemærkede det særligt med Hensyn til forholdene ved det ovenfor berørte Kloakanlæg, at det Grundejerne i sin Tid givne Løfte er opfyldt, idet Byraadet i Mødet den 15de Oktbr. 1880 bevilgede 1500 Kr. til Kloaken i Søndergade, som kostede ca. . 3000 Kroner, og hvortil Grundejerne derfor betalte Halvdelen af Udgiften med 1 Kr. 30 Øre pr. løbende Fasade (efter en Facadelængde af 1167 Fod paa begge Sider af Gaden). -

Saaledes forberedt indkom andragenet for Byraadet i Mødet den 4de August, hvor man - efter en foreløbig Drøftelse - besluttede at henvise det endelig Behandling under Budgetvedtagelsen for 1893, men da Grundejerne i Mellemtiden paa ny havde forhandlet dels indbyrdes og dels med Brolæg= Brolægningsudvalget om Sagen, kom denne ikke til endelig Beslutning under Budgetbehandlingen, hvorimod der i Mødet den 10de f. M. indkom et nyt Andragende fra de samme som tidligere, hvori disse paa Grundejernes Vegne tilbøde at erlægge et Bidrag til Asfalteringen af 2 Kr. pr. løbende Alen Fasade.

Dette Andragende henvises i nysnævnte Møde til Erklæring af Brolægningsudvalget, der under 16de f. M. udtalte, at da det fremkomne Tilbud ikke staar i noget passende Forhold til den Udgift, Asfalteringen vil paaføre Kommunen, og da Forholdene i Søndergade som tidligere bemærket ikke ere saaledes, at en Omlægning af Fortovene er nødvendig, maatte det (Udvalget) anbefale, at Sagen stilles i Bero indtil videre. -

Denne Indstilling besluttede at tage til Følge.

